

THE NEW YORK TIMES ÇOKSATAN

YENİDEN KONUŞALIM

DİJİTAL ÇAĞDA BİREBİR
İLETİŞİMİN ÖNEMİ

*Teknoloji Hakkındaki Söylemde Benzersiz Bir Güç
Jonathan Franzen, The New York Times
Kitap Eleştirmeni, Yazar*

SHERRY TURKLE

Çeviren: Nurşen Erdoğan

YENİDEN KONUŞALIM

Translated from the English Language edition of Reclaiming Conversation by Sherry Turkle, originally published by Sherry Turkle. Original English language Copyright © 2015 by Sherry Turkle. Turkish translation Copyright © 2023 by Sola Unitas. All rights reserved.

Tüm hakları saklıdır. İngilizce orijinali Sherry Turkle tarafından “Reclaiming Conversation” adıyla yayımlanmıştır. Bu eserin çeviri sorumluluğu Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.’ye aittir. Bu kitabın hiçbir bölümü yazılı izin alınmadan kopyalanamaz ya da çoğaltılamaz.

SOLA UNITAS - SOLA KIDZ

Fetih Mah. Tahralı Sok. Kavakyeli İş Merkezi
No: 7/E İç Kapı No:16 Ataşehir/İSTANBUL
Telefon: 0212 939 76 52 - E-posta: solaunitas@solaunitas.com
www.facebook.com/solayayinlari
www.twitter.com/solaunitas
www.instagram.com/solaunitasyayinlari
www.instagram.com/solakidz
<https://kitap.solaunitas.com>

ISBN: 9786256811232

Yayıncı Sertifika No: 45798

1. Baskı: İstanbul 2023

İmtiyaz Sahibi: Umut Kısa

Genel Yayın Yönetmeni: Buket Konur

Çeviren: Nurşen Erdoğan

Editör: Dicle Biçicisoy

Redaksiyon: Ayşegül Yazmacı

Son Okuma: Buket Konur

Mizanpaj: Özlem Yıldız

Kapak Tasarımı: Özlem Yıldız

Orijinal Adı: Reclaiming Conversation

BASILDIĞI YER

Kaplan Ofset

Davutpaşa Caddesi, Güven İş Merkezi C Blok No: 279-280 İstanbul

Sertifika No: 44367

© Bu kitabın tüm yayın hakları Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.’ye aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

YENİDEN KONUŞALIM

Dijital Çağda Birebir İletişimin Önemi

Sherry Turkle

Çeviren: Nurşen Erdoğan

*Rebecca, Kelly ve Emily'ye,
mutfak masasındaki tüm sohbetler için teşekkürler...*

Evimde üç sandalyem var, birincisi yalnızlık için, ikincisi dostluk için, üçüncüsü toplum için.

-Henry David Thoreau, Walden

İÇİNDEKİLER

Karşılıklı Konuşma Durumu.....	11
Empati Günlükleri.....	13
Sohbetten Kaçış.....	31
Bir Sandalye.....	75
Yalnızlık.....	77
Kendini Yansıtmaya.....	99
İki Sandalye.....	123
Aile.....	125
Arkadaşlık.....	165
Romantizm.....	209
Üç Sandalye.....	243
Eğitim.....	245
İş.....	289
İleriye Giden Yol.....	335
Halk Meydanı.....	337
Zamanın Nick'i.....	363
Dördüncü Bir Sandalye mi?.....	383
Unutmanın Sonu.....	385
Teşekkür.....	413

Yeterince konuřtuk ama sohbet etmedik.

-Samuel Johnson, The Rambler (1752)

Karşılıklı Konuşma Durumu

Empati Günlükleri

On iki yaşındakiler oyun parkında sekiz yaşındakiler gibi oynuyor...

Kendilerini diğer çocukların yerine koyamıyorlar.

-Holbrooke ortaokulu dekanının “empati boşluğu” hakkında yorumu -öğrenciler arasında*

Neden konuşma üzerine bir kitap? Her zaman konuşuyoruz. Mesajlaşıyor, paylaşım yapıyor ve sohbet ediyoruz. Hatta ekranlarımızın dünyasında kendimizi daha çok evimizde hissetmeye bile başlayabiliriz. Aile ve arkadaşlar arasında, iş arkadaşları ve sevgililer arasında birbirimiz yerine telefonlarımızla yöneliyoruz. Yüz yüze bir toplantı ya da telefon görüşmesi yapmaktansa elektronik bir mesaj ya da posta göndermeyi tercih ettiğimizi kolayca kabul ediyoruz.

Bu yeni aracılı yaşam başımızı belaya soktu. Yüz yüze konuşma, yaptığımız en insani ve insanlaştırıcı şeydir. Birbirimize tamamen hazır olduğumuzda dinlemeyi öğreniriz. Empati kapasitesini geliştirdiğimiz yer burasıdır. Duyulmanın, anlaşılmanın keyfini burada yaşarız. Ve konuşma, erken gelişimin temel taşı olan ve yaşam boyunca devam eden kendimizle konuşmaları, öz yansıtmayı geliştirir.

Ama bugünlerde konuşmaktan kaçmanın yollarını buluyoruz. Birbirimize sürekli bağlı olsak bile birbirimizden saklanıyoruz. Çünkü ekranlarımızda kendimizi olmak istediğimiz gibi sunma eğilimindeyiz. Elbette, performans her yerde, her toplantının bir parçasıdır, ancak çevrimiçi ortamda ve boş zamanlarımızda, gözden geçirdikçe oluşturmak, düzenlemek ve geliştirmek kolaydır.

* Holbrooke hayali bir isimdir. Bu kitapta alıntı yaptığım tüm kişilerin ve ziyaret ettiğim tüm kurumların -okullar, üniversiteler, işletmeler- kimliklerini gizliyorum. Kamuya açık kayıtlardan yararlandığımda veya kamuya açık bir forumda söylenen sözleri alıntılıdığımda gerçek isimler kullanıyorum. Yöntemim hakkında daha fazla bilgiyi kitabın sonlarına doğru notlarımda ulaşacaksınız.

“Canımız sıkıldığında” telefonlarımıza sarıldığımızı söyleriz. Kendimizi sıkılmış buluyoruz çünkü sürekli bir bağlantı, bilgi ve eğlence akışına alışıma durumdayız. Sürekli başka bir yerdeyiz.

Sınıfta, kilisede ya da iş toplantılarında ilgimizi çeken şeylere dikkat ediyor, ilgimizi çekmediğinde ise ilgimizi çeken bir şeyler bulmak için cihazlarımıza bakıyoruz. Artık sözlükte “phubbing” diye bir kelime var.

Mesajlaşırken göz temasını sürdürmek anlamına geliyor. Öğrencilerim bana bunu her zaman yaptıklarını ve o kadar da zor olmadığını söylüyorlar.

Kendimizi tek kişilik bir kabile olarak görmeye başlarız. parti. Sessiz bir anımızda ya da çevrimiçi dünyanın cazibesi bize karşı konulmaz geldiğinde mesajlarımızı kontrol ediyoruz. Çocuklar bile arkadaşlarıyla yüz yüze konuşmak yerine, hatta düşünceleriyle baş başa kalabilecekleri hayallere dalmak yerine birbirlerine mesaj atıyorlar.

Tüm bunlar sohbetlerden -en azından açık uçlu ve spontane sohbetlerden, fikirlerle oynadığımız, kendimizi tamamen hazır ve savunmasız hissettiğimiz sohbetlerden- uzaklaştığımız anlamına geliyor.

Yine de bunlar empati ve samimiyetin geliştiği ve sosyal eylemin güç kazandığı sohbetlerdir. Bunlar, eğitim ve iş dünyasının yaratıcı işbirliklerinin geliştiği sohbetlerdir.

Ancak bu konuşmalar zaman ve mekân gerektiriyor ve biz çok meşgul olduğumuzu söylüyoruz. Yemek masalarımızda ve oturma odalarımızda, iş toplantılarımızda ve sokaklarımızda dikkatimiz dağılmışken, yeni bir “sessiz bahar”ın izlerini buluyoruz; Rachel Carson’ın, teknolojik değişimle birlikte çevremize bir saldırı geldiğini görmeye hazır olduğumuzda ortaya attığı bir terim. Şimdi, başka bir tanıma anına ulaşmış bulunuyoruz. Bu kez teknoloji, empatiye yönelik bir saldırıya karışmış durumda. Sessiz bir telefonun bile önemli konuşmaları engellediğini öğrendik. Manzarada bir telefonun görülmesi, birbirimize daha az bağlı, birbirimize daha az yatırım yapmış hissetmemize neden oluyor.

İçinde bulunduğumuz ânın ciddiyetine rağmen, iyimserlikle yazıyorum. Farkına vardığımızda, uygulamalarımızı yeniden düşünmeye başlayabiliriz. Bunu yaptığımızda, konuşma geri kazanmak için oradadır. Dijital dünyamızın zayıflayan bağlantıları için konuşan bir tedavidir.

“Tanıdıklar Ediniyorlar ama Bağlantıları Yüzeysel Görünüyor”

Aralık 2013’te New York’un kuzeyinde bir ortaokul olan Holbrooke Okulu’nun dekanı benimle temasa geçti. Benden, öğrencilerinin arkadaşlık örüntülerinde bir rahatsızlık olarak gördükleri şey hakkında öğretim üyelerine danışmam istendi. Dekan davetinde durumu şu şekilde ifade etti: “Öğrenciler eskisi gibi arkadaşlık kurmuyor gibi görünüyor. Tanıdıklar ediniyorlar ama bağlantıları yüzeysel görünüyor.”

Ortaokuldaki yüzeysel tanıdıkların durumu ilgi çekiciydi.

Bu durum, diğer okullarda daha büyük yaştaki öğrenciler hakkında duyduklarımınla örtüşüyordu. Ve böylece bir fakülte inzivasında Holbrooke öğretmenlerine katılmama karar verildi. Yanıma yeni bir defter aldım; bir saat sonra kapağına “Empati Günlükleri” yazdım.

Çünkü Holbrooke öğretmenlerinin düşündüğü şey buydu. Holbrooke’taki çocuklar, yıllarca süren eğitimin önerdiği şekilde empati geliştirmiyorlar. Okulun dekanı Ava Reade, öğrencilerin sosyal düzenlemelerine nadiren müdahale ettiğini, ancak yakın zamanda müdahale etmek zorunda kaldığını söylüyor. Bir yedinci sınıf öğrencisi, bir sınıf arkadaşını okuldaki bir sosyal etkinlikten dışlamaya çalıştı. Reade, ihmalkâr yedinci sınıf öğrencisini ofisine çağırdı ve bunun nedenini sordu. Kızın söyleyecek pek bir şeyi yoktu:

Yedinci sınıf öğrencisi neredeyse robotik bir yanıt verdi. “Bu konuda bir şey hissetmiyorum.” dedi. Diğer öğrencinin incindiğine dair sinyalleri okuyamadı.

Aslında konuşmuyoruz!

Önde gelen yazar ve araştırmacı Sherry Turkle, -otuz yılı aşkın kariyerinin son altı yılında yoğunlaştığı- dijital çağın üzerine yaptığı çalışmasında rahatsız edici bir gerçeği gün yüzüne çıkarıyor: Evde, işte, siyasette ve aşkta, metinlerin veya e-postaların sunduğu sanal iletişim imkânlarının cazibesine kapılarak gerçek bir diyalog yerine iletişimimizi zayıflatan bir çemberde dönüp duruyoruz. Aslında konuşmuyoruz, iletişimimiz güçlü bir bağdan yoksun kalıyor.

Yeniden Konuşalım, yüz yüze iletişimin azalmasının duygusal zekâ, empati ve derin ilişkiler üzerindeki etkilerini inceliyor. Teknolojinin insanlar arasındaki iletişimi nasıl değiştirdiğini, bu değişimin insanların duygusal bağlarını nasıl etkilediğini ve derin, anlamlı ilişkiler kurmak için hangi adımların atılması gerektiğini anlatıyor.

Turkle, evlerde, okullarda ve işyerlerinde yaptığı araştırmaların ışığında, teknolojinin bizi nereye taşıyabileceği konusunda daha derin bir anlayış kazandığımızı ve şimdi tam da insanca bağlarımızı yeniden güçlendirme zamanı geldiğini söylüyor. İnsanlığın en temel ve özgün eylemi olan konuşmayı tekrar hatırlamak için bir çağrıda bulunuyor. İşte bu yüzden, bu eserle birlikte *Yeniden Konuşalım!*